

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Károly Róbert Campus

Megújuló energiaforrások hasznosításának vidékfejlesztési jelentősége

Szakdolgozat

Nagy Krisztián

Vidékfejlesztési agrármérnök szak

Településgazda szakirány

Konzulens: Dr. Koncz Gábor

Gyöngyös

2023

Összefoglalás

Az elmúlt évszázadok során a Föld lakosságának száma rohamtempóban gyarapodott, ezzel párhuzamosan pedig az egy főre jutó energiafogyasztás is megnövekedett. Ez a radikális energiaigény azt eredményezte, hogy Földünk fosszilis energia készletei mára csökkenő tartalékot mutatnak. A környezetre gyakorolt pusztító hatás és a folyamatos gazdasági növekedés ellensúlyozása érdekében csökkentenünk kell az egy főre eső energiafelhasználást illetve a teljes energiafelhasználást tekintve részarányosan növelni kell a megújuló energiaforrások használatát. A megújuló energia olyan megújuló, nem fosszilis energiaforrásokból, természetes folyamatok során előállított energia, amelyek egy emberöltőn belül újratermelődnek. A megújuló energiaforrások egyik legjelentősebb hazai csoportjánál, a biomasszánál, a megújulás feltételekhez kötött, míg a szél-, a nap- vagy a vízenergia az emberi hasznosítás intenzitásától független ütemben újul meg.

Az Európai Unió energiapolitikájának hosszú ideje részét képezi a megújuló energiaforrások egyre magasabb arányban való felhasználása. Már az 1997-ben kiadott Fehér Könyvben rögzítésre került, hogy a megújuló energiaforrások nélkülözhetetlenek a klímaváltozás elleni harcban. Az EU elkötelezte magát a „20-20-20” kezdeményezés mellett: 2020-ig 20%-kal csökkenteni az üvegházhatást okozó gázok kibocsátását, 8,5%-ról 20%-ra növeli az energiafelhasználáson belül a megújuló energiaforrások részarányát, valamint 20%-kal javítja az energiahatékonyságot. 2018-ban ismét mérföldkőhöz érkezve az újabb célkitűzés alapján 2030-ra 32%-ra rögzítették a megújuló energiák felhasználását, majd ezt számot két körben tovább emelték, így a legutóbbi 2022 évi döntés alapján 45%-ra definiálták.

Magyarország több stratégiai dokumentumot is kidolgozott, valamint törvénybe is foglalta az Európai Unió által meghatározott hazai célokat. Ezek értelmében az elmúlt években a regionális támogatási rendszerek fontos célterületévé váltak a különböző megújuló energia ágazatok. A vidéki térségek kedvező feltételeket képesek nyújtani alacsony népsűrűségükkel és gazdag természeti erőforrásaikkal ahhoz, hogy ezeknek a beruházásoknak a helyszínéül szolgáljanak.

Istenmezején pár éve sikeresen elnyert pályázat eredményeként napelempark került kiépítésre kettő lokációban, a Községháza melletti füvesterületen valamint a Napköziotthonos Óvoda tetején elhelyezve.

A projekt célja a fejlesztésbe bevont épületek számára költséghatékony működési környezet kialakítása, mely a működési költségek csökkenését eredményezi az önkormányzatnak. Közvetett céljaként kiemelném a helyi környezettudatos magatartás is erősítését.

A napelemek a telepítés óta a mai napig hibamentesen üzemelnek, a beruházás egyértelműen pozitív hatással van a falu gazdasági helyzetére. Az érintett két épület üzemeltetési költségei (villanyszámlák) közül az egyik esetben már csak rendszerhasználati díjat kell fizetni. A másik épületben a napelemek telepítését követő második évben új elektromos nagyfogyasztókkal kibővített konyha korszerűsítés történt, aminek az energiellátást a jelenlegi teljesítményű napelemekkel nem tudják fedezni. Ez azonban további fejlesztési pont lehet az önkormányzat számára egy jövőbeli beruházást tekintve.

A megújuló energiaforrások lakossági megítélésének felmérésére kérdőívet készítettem. A céljaim közé tartozott, hogy megismerjem, hogy a helyi lakosok mennyire ismerik a megújuló energiák típusait, azok jelentőségét mind globális mind lokális (önkormányzati illetve saját célú) felhasználási szinten. Összességében elmondható, hogy a kitöltők nagy hányada tisztában van azzal, hogy mely energiák sorolhatóak a megújulók közé. A lakosság körében leginkább a napenergia ismert, amely betudható annak, hogy saját célú felhasználás támogatása, a napelem telepítési pályázatok száma jelentősen megnőtt az utóbbi évek során.

A megújuló energiaforrások felhasználásának jelentőségét tekintve a környezettudatosság és a károsanyagkibocsátás csökkentése kapott kimagasló jelölést, tehát a lakosság ismerete kiterjed ezekre az aspektusra is.

A megújuló energia felhasználás elég alacsony százalékban fordul elő saját háztartásokban a településen. A megkérdezettek magas arányban a napenergiát részesítenék előnyben, ha lenne lehetőségük megújuló energia forrást hasznosítani.

Az önkormányzati célú felhasználásra irányuló kérdések tekintetében a válaszadók magas arányban tudták, hogy van a településen hasznosított zöld energia, azon belül is szinte hiba nélkül eltaláltak, hogy napenergia beruházás valósult meg. Sokan támogatnák a továbbiakban pályázatok segítségével további önkormányzati célú beruházások megvalósulását.